

Π.3.1.4 *Ολοκληρωμένα παραδείγματα εκπαιδευτικών σεναρίων
ανά γνωστικό αντικείμενο με εφαρμογή των αρχών σχεδίασης*

**Παραδειγματικό σενάριο
στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας**

«Ο φίλος μας ο άνεμος»

ΣΩΤΗΡΙΑ ΣΑΜΑΡΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2011

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.1.4 *Ολοκληρωμένα παραδείγματα εκπαιδευτικών σεναρίων ανά γνωστικό αντικείμενο με εφαρμογή των αρχών σχεδίασης*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Περιεχόμενα

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ	4
ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	4
ΣΤΟΧΟΙ-ΣΚΕΠΤΙΚΟ	4
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΦΑΣΕΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ	5
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	9

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος

«Ο φίλος μας ο άνεμος»

Δημιουργός

Σωτηρία Σαμαρά

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Διδακτική ενότητα

«Ο φίλος μας ο άνεμος» (Ε΄ Δημοτικού, ΒΜ, α΄ τεύχος, σσ. 16-17)

Τάξη

Ε΄ Δημοτικού

Χρονική διάρκεια

Θα απαιτηθούν 4-5 διδακτικές ώρες

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Περιλαμβάνονται δραστηριότητες που σχετίζονται με τη θεματική περιοχή «Ο φίλος μας ο άνεμος», που θίγεται στην 1^η ενότητα του α΄ τεύχους της Γλώσσας της Ε΄ Δημοτικού και δίνουν αφορμή για συνειδητοποίηση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων που απορρέουν από τη χρήση της αιολικής ενέργειας στην καθημερινή ζωή. Επίσης περιλαμβάνονται και δραστηριότητες που αφορούν στην σύγκριση πληροφοριών, στην κριτική αναγνωστική προσπέλαση ειδησεογραφικών άρθρων και στη διασφάλιση της εγκυρότητας μιας ηλεκτρονικής πηγής πληροφοριών.

Γ. ΣΤΟΧΟΙ-ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Οι δραστηριότητες και οι ασκήσεις στοχεύουν στη γνωριμία με ορισμένες πτυχές της πραγματικότητας και του κόσμου, με την καλλιέργεια του προφορικού και του

γραφτού λόγου, καθώς και με την εξοικείωση με ορισμένες πτυχές των νέων γραμματισμών που εκπορεύονται από τη χρήση των ΤΠΕ.

Γνώσεις για τον κόσμο

Επιχειρείται οι μαθητές/-τριες να αποκτήσουν γνώσεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ειδικότερα για την αιολική ενέργεια και τη χρήση αξιοποίηση των ανεμογεννητριών στην παραγωγή ενέργειας τα πλεονεκτήματα αλλά και τα μειονεκτήματα της χρήσης·

Γνώσεις για τη γλώσσα

Επιχειρείται οι μαθητές/-τριες:

- να αποκτήσουν νέο λεξιλόγιο·
- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και το γραπτό τους λόγο·
- να κωδικοποιούν πληροφορίες προκειμένου να τις επεξεργαστούν συγκριτικά·
- να αναπτύξουν επιχειρηματολογικό λόγο (προφορικό και γραπτό)·
- να εξοικειωθούν με την παραγωγή πολυτροπικού κειμένου (συνδυασμός λόγου-εικόνας)·

Γραμματισμοί

Επιχειρείται οι μαθητές/-τριες:

- να μάθουν να ανοίγουν περισσότερες από μία ιστοσελίδες σε «νέα καρτέλα» και να τις επισκέπτονται διαδοχικά·
- να μάθουν να δημιουργούν πίνακα·
- να μάθουν να γράφουν κείμενο αξιοποιώντας το Π(πρόγραμμα) Ε(πεξεργασίας) Κ(ειμένου) και να το μορφοποιούν·
- να μάθουν να διατάσσουν μια σελίδα σε οριζόντιο προσανατολισμό.

Δ. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΦΑΣΕΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Σσ. 16-17, με αφορμή το κείμενο «Ο φίλος μας ο άνεμος» και ειδικότερα μετά τις ασκήσεις 1 και 2.

1

Ο φίλος μας ο άνεμος

Παλαιότερα, όποιος πλησίαζε με πλοίο στις Κυκλάδες τα πρώτα κτίσματα που αντίκριζε ήταν τα εκκλησιάκια και οι ανεμόμυλοι με τις φτερωτές τους, που ξεπρόβαλλαν κάταστροι πάνω στα υψώματα. Οι νησιώτες αισθάνονταν ευλάβεια για τις εκκλησιές τους, όμως τα πιο αγαπητά τους κτίσματα ήταν οι ανεμόμυλοι.

Βγαίνοντας κάθε πρωί από τα σπίτια τους, έριχναν αυθόρμητα την πρώτη ματιά στη θάλασσα και τη δεύτερη στους ανεμόμυλους: «Αλέθθου

2. Πώς μπορεί η ενέργεια του ανέμου, η **αιολική ενέργεια** (από τον Αίολο, τον αρχαίο θεό του ανέμου), να χρησιμοποιηθεί σήμερα για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος; Ανακαλύψτε στο παρακάτω σχήμα ένα σύγχρονο ανεμόμυλο και συγκρίνετέ τον με τον παραδοσιακό κυκλαδίτικο:

Υδροηλεκτρική εργοστάσιο

Αιολική ενέργεια

Γεωθερμική ενέργεια

Ηλιακή ενέργεια

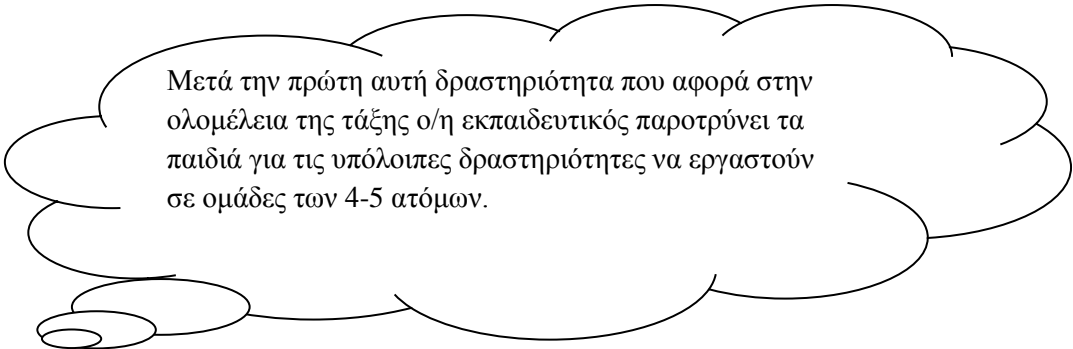
1. Με τη βοήθεια του κειμένου του σχολικού σας βιβλίου «Ο φίλος μας ο άνεμος» και των εργασιών 1 και 2 συνειδητοποιήσατε τη σημασία και τον τρόπο αξιοποίησης της αιολικής ενέργειας από παλιότερα ως σήμερα. Προκειμένου να διαμορφώσετε άποψη για τα πλεονεκτήματα αλλά και για τα μειονεκτήματα από τη λειτουργία των ανεμογεννητριών, να παρακολουθήσετε τα παρακάτω βίντεο και να τα συζητήσετε στην τάξη:

<http://www.youtube.com/watch?v=vdee8eyptjo&feature=related>

<http://www.evrytanika.com/article.php?id=3404>

<http://www.ecotimes.gr/467/%CF%84%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%B1%CE%BA%CF%84%>

Επίσης, έχοντας υπόψη σας τον ίδιο στόχο (πλεονεκτήματα–μειονεκτήματα λειτουργίας ανεμογεννητριών), να διαβάσετε και να συζητήσετε στην τάξη και το ρεπορτάζ που βρίσκεται στην εξής ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.protothemama.gr/environment/article/?aid=82282>

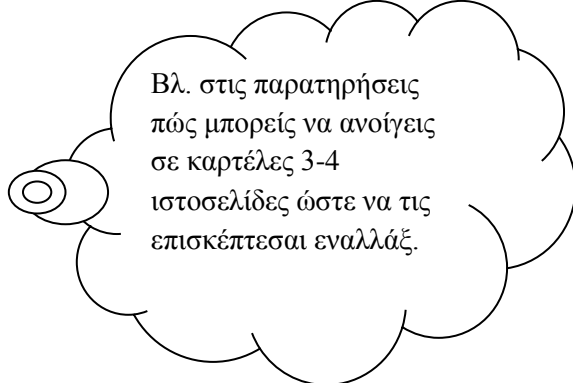

Μετά την πρώτη αυτή δραστηριότητα που αφορά στην ολομέλεια της τάξης ο/η εκπαιδευτικός παροτρύνει τα παιδιά για τις υπόλοιπες δραστηριότητες να εργαστούν σε ομάδες των 4-5 ατόμων.

2. Λαμβάνοντας υπόψη σας την προηγούμενη συζήτηση να καταγράψετε η κάθε ομάδα σε οργανωμένο κείμενο, στο ψηφιακό φύλλο εργασίας, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα από τη λειτουργία των ανεμογεννητριών. Να μορφοποιήσετε το κείμενό σας βάζοντας έντονα γράμματα στον τίτλο και εισάγοντας μία σχετική εικόνα από το διαδίκτυο. Να εκτυπώσετε το φύλλο εργασίας, να το παρουσιάσετε στην ολομέλεια της τάξης και να το αναρτήσετε στο ταμπλό.

3. Να πληκτρολογήσετε σε μια μηχανή αναζήτησης π.χ. στην Google τη φράση «Το μεγαλύτερο αιολικό πάρκο στον κόσμο». Εμφανίζονται στην πρώτη σελίδα αρκετές

επιλογές ιστοσελίδων. Να διαβάσετε από όλες τους τίτλους τους. Να ανοίξετε ταυτόχρονα σε καρτέλες τέσσερις τουλάχιστον ιστοσελίδες που αναφέρονται σε διαφορετικές γεωγραφικές τοποθεσίες. Να τις επισκεφτείτε και να κάνετε σιωπηρή ανάγνωση τα άρθρα που αναφέρονται σε αυτές.

Βλ. στις παρατηρήσεις
πώς μπορείς να ανοίξεις
σε καρτέλες 3-4
ιστοσελίδες ώστε να τις
επισκέπτεσαι εναλλάξ.

Προτεινόμενες

- <http://www.energypress.gr/portal/resource/contentObject/id/b0947bc6-2b70-4591-9944-46379bef9023>
- <http://www.cosmo.gr/Epikairota/Kosmos/Perivallon/sthn-agglia-to-megalutero-thalassio-aioliko-parko.1291206.html>
- <http://www.protothema.gr/environment/article/?aid=82282>
- http://www.econews.gr/2009/10/14/news-texas-wind-farm/http://santosight.blogspot.com/2011/05/blog-post_4694.html
- <http://www.otherside.gr/2009/09/to-megalytero-thalassio-aioliko-parko-ston-kosmo/>

4. Προκειμένου να κωδικοποιήσετε και να συγκρίνετε τις πληροφορίες που αναγράφονται στα παραπάνω άρθρα, στο ψηφιακό φύλλο εργασίας σας, να δημιουργήσετε πίνακα ακολουθώντας τα εξής βήματα: Από το μενού «Μορφοποίηση σελίδας» να επιλέξετε «Προσανατολισμός, Οριζόντιος». Στη συνέχεια από το μενού «Εισαγωγή, Πίνακας» να δημιουργήσετε πίνακα με 6 στήλες και 4 γραμμές. Σε κάθε στήλη να καταχωρίσετε πληροφορίες που να αφορούν στα εξής:

- Γεωγραφική περιοχή (στην οποία υπάρχει το μεγαλύτερο αιολικό πάρκο)
- Αριθμός ανεμογεννητριών σήμερα
- Αριθμός ανεμογεννητριών εν δυνάμει
- Ισχύς
- Κάλυψη ενεργειακών αναγκών σε αριθμό κατοίκων
- Κόστος έργου

Έχοντας υπόψη την παραπάνω κωδικοποίηση να ξαναδιαβάσετε τα άρθρα των ιστοσελίδων που έχετε ανοιγμένα σε καρτέλες και μετά την ανάγνωση του καθενός άρθρου να συμπληρώνετε τον πίνακα. Επίσης να επισκεφτείτε ξανά και την εξής ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.cosmo.gr/Epikairotita/Kosmos/Perivallon/sthn-agglia-to-megalutero-thalassio-aioliko-parko.1291206.html> και να συσχετίσετε τον τίτλο του άρθρου με την εικόνα και το κείμενο.

5. Ποια είναι τα συμπεράσματά σας από τη σύγκριση των πληροφοριών; Γιατί κατά τη γνώμη σας υπάρχουν διαφορές στις πληροφορίες από άρθρο σε άρθρο; Πώς μπορείτε να διασφαλίσετε ότι οι πληροφορίες που διαβάζετε είναι έγκυρες; Ποια είναι η άποψή σας όσον αφορά τη σχέση ανάμεσα στον τίτλο του κάθε άρθρου και το περιεχόμενό του; Ποιος κατά τη γνώμη σας θα μπορούσε να ήταν ο πιο εύστοχος τίτλος; Να δοκιμάσετε να τον πληκτρολογήσετε και να διερευνήσετε με κριτική ματιά τα αποτελέσματα. Στη συνέχεια με τη βοήθεια των παραπάνω ερωτημάτων να οργανώσετε σε κείμενο τις κριτικές σας παρατηρήσεις. Το κείμενό σας μπορεί να έχει τον εξής τίτλο «Κριτική ανάγνωση δημοσιογραφικού άρθρου» ή σε όποιον άλλον καταλήξετε εσείς.

6. Να παρουσιάσετε το κείμενό σας στην ολομέλεια της τάξης.

Ε. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Οι δραστηριότητες που αναφέρονται παραπάνω εμπλουτίζουν το μάθημα με στοιχεία που περιέχονται σε πόρους που προέρχονται από ΤΠΕ, χωρίς να ξεφεύγουν από τη λογική και τη σειρά που έχει το σχολικό εγχειρίδιο. Θα ήταν πολύ θετικό αν αξιοποιούνταν εκ των προτέρων κάποιες ώρες από το μάθημα της Πληροφορικής που

γίνεται είτε στο Ολοήμερο Σχολείο είτε στον πρωινό κύκλο (ανάλογα με τον τύπο του Σχολείου) ώστε τα παιδιά να εκπαιδευτούν εκ των προτέρων να έχουν ανοιγμένες ταυτόχρονα 3-4 ιστοσελίδες σε «Νέες καρτέλες», για να μπορούν να τις επισκέπτονται εναλλάξ και να επεξεργάζονται τις πληροφορίες. Οι οδηγίες που θα δοθούν στα παιδιά είναι:

- Να επιλέξετε την 1^η ιστοσελίδα. Στη συνέχεια με το βελάκι πάνω αριστερά να επιστρέψετε πίσω στον κατάλογο των ιστοσελίδων να πάτε στην επικεφαλίδα της 2^{ης} ιστοσελίδας να κάνετε δεξί κλικ πάνω στον τίτλο και να επιλέξετε «άνοιγμα δεσμού σε νέα καρτέλα».
- Να κάνετε το ίδιο και για τις επόμενες δύο ιστοσελίδες. Με αυτό τον τρόπο πάνω από τη γραμμή ηλεκτρονικής διεύθυνσης θα έχετε ανοιγμένες τέσσερις καρτέλες τις οποίες μπορείτε επιλέγοντάς τες να επισκέπτεστε εναλλάξ και να επεξεργάζεστε τις πληροφορίες.

Αν υπάρχει διαδραστικός πίνακας στην τάξη, οι προτεινόμενες δραστηριότητες είναι καλό να γίνουν στην ολομέλεια με τη συμμετοχή κάποιου/-ας μαθητή/-τριας.